

TISZÁNTULI FÜGGETLEN UJSÁG

LAPVEZÉR: URAY SÁNDOR

FŐSZERKESZTŐ: KOVACS JÓZSEF

Romokban hever az olasz bombáktól Florina Az olasz csapatok átlépték a Kalamas folyót — Súlyos repülőtámadások Görögország ellen — Nagy harcok az epirusi szakaszon — Négymillió dínár kár Bitolj bombázásánál — Irország fegyverrel is megvédi semlegességét

Az európai sajtó nyugodtan fogadta Roosevelt megválasztását. Az összes olasz és német lapok hangoztatják azt, hogy végeredményben mind egy volt, ki nyer, mert mindkét jelölt ugyanazt ígérte: tartózkodást a háborútól és anyaggal való további segítségtől Angliának. A „Corriere della Sera” egészen nyíltan utal arra, hogy az USA magatartásának kérdése úgysem Európában, hanem Távol-Keleten dől el, mert ha az USA beavatkozik, akkor rögtön életbelép a háromhatalmi egyezmény és az Egyesült Államoknak Japánnal is számolni kell.

Hogy a tengelyhatalmak diplomáciája milyen jól dolgozik és milyen előreláthatóan, arra legjellemzőbb az, hogy Japán, miután békésen kivonta csapatait Dél-Kínából, most megégyezést keres Csang-Kai-Sekkel és ez a megégyezés egyes jelentések szerint nem ábránd. Ugyanakkor más eszközökkel is rá akarja szorítani Kínát az egyezkedésre, mert Indokínához felhívást intézett az együttműködésre. Miután Indokína a tengelyhatalmak érdekörébe tartozó Franciaország

gyarmata, válasza nem kétséges. Ha pedig ez az általános megegyezés létrejön, Kelet nyugodtan néz az események elé; Japán hadereje felszabadult.

Ezenkívül ott van az egyre javuló szovjet-japán viszony is. A Szovjet nagy kérdőjel még ma is. Timosenko tábornagy imperialista háborúról és fegyveres készenlétről beszél új hadparancsában, azonban a Szovjet máris sok hasznót látott a tengely barátságából: megvetette lábát a Keleti tengeren, a Balkánon és bizonyos, hogy a görög eseményeket is a gyarapodni kívánó vigyázásával ügyel.

A görögöknek ígért angol segítség szinte feltűnően késik, valószínűleg nem merik megmozdítani sem kis-ázsiai, sem egyiptomi erőket, melyekkel egyik felől az orosz, másik felől az olasz csapatok állanak szemben. Így Anglia Görögországban is támaszpontokat veszít, a Balkán nem ugrik be és a diplomácia rendszeresen elvágja attól a segítségtől is, melyet még remélt.

lenti, hogy Bitolj város és az egész ország népe teljes nyugalommal és hittel tekint azokra a katonai intézkedésekre, amelyeket a kormány tett, hogy lehetetlenné tegye a meglepetésszerű támadásokat a békés lakosság ellen.

Az áldozatok hozzátartozó részére a sajtó gyűjtést indított. Cvetkovics miniszterelnök ötv ezer dinárt, a Szokol Egyesület húsz ezer dinárt adományozott. A bombázás által okozott

anyagi kárt körülbelül négy millió dinárra becsülik.

Belgrád, november 7. (MTI) Monastir bombázásával kapcsolatosan a csütörtöki „Politika” annak a reményének ad kifejezést, hogy ez volt az utolsó áldozat, mert a történet után Jugoszlávia megtette a szükséges katonai rendszabályokat. Ez pedig azt jelenti, hogy hasonló támadások többé nem fognak megisméltódni.

Tönkrebombázták Florinát

Belgrád, november 7. (NST) A Vreme érdekes tudósítást közöl az olasz-görög front északi részén folyó hadműveletekről. Szerdán a kora reggeli órákban harminc nehéz olasz bombavető Albánia irányából megáradta Florina városát és környékét. A város körül hatvan kilométeres körzetben minden falura és minden görög hadállásra heves bombázás zuhogott. Az olasz jelentések beszám

olnak róla, hogy a bombatámadások következtében a város fele romokban hever.

Olasz részről erősen cáfolják azokat a görög forrásból eredő jelentéseket, amelyek szerint a görögök az utóbbi napokban sikerekről számolhatnak be a front északi felén.

A harcok az utóbbi napokban a Morovo-hegységben és a Devoris völgyében voltak a leghevesebbek.

Visszavonulnak a görögök az epirusi szakaszon

Belgrád, november 7. (Bud. Tud.) A Pravda jelentése szerint a görögországi epirusi fronton ma is egész nap folyamán dörogték az ágyúk. Igen nagy harcok vannak folyamatban Miglista és Kapistice között és lehetségesnek tartják, hogy ezzel a harcral az egész északi front sorsa eldőlt. A lap ezzel kapcsolatosan közli a görög

főparancsnokság jelentését, amely szerint a görögök az epirusi fronton visszavonulást hajtottak végre. (MTI)

Athén, november 7. (Bud. Tud.) Az angol kormány a görög kormány rendelkezésére bocsátotta a görögöknek nyújtandó kölcsön első részletét, 5 millió fontot. (MTI)

Semleges-e még Svájc?

Róma, november 7. (NST) A Corriere della Sera csütörtöki vezércikke szükségesnek tartja feltenni a kérdést: vajjon tényleg semleges állam-e még Svájc?

A lap utal arra, hogy a svájci sajtó majdnem kivétel nélkül meghamisítja a görögországi háború tényeit és állandóan „hősies görög ellenállásról” ír, amelyet meglepedéssel könyvel el. Az olasz híreket, amelyek felvilágosíthatnák a svájci közvéleményt a való helyzetről, teljesen elnyomják a svájci lapok s ha valahol meg is jelenik eldugva egy-egy olasz jelentés, azt mindig legálább öt vagy hat részben görög, részben angol forrás-

ra hivatkozó hírel próbálják gnyegíteni. Különös előszeretettel közlik a svájci lapok egy amerikai hírügynökség jelenéseit, amely ügynökség egyenesen specializálta magát hamis görögországi hírek terjesztésére.

Ilyen körülmények között felmerül a kérdés, vajjon Svájc nem egyoldalú magatartást tanúsít-e? A svájciak azt állítják, hogy országuk semleges állam, a svájci sajtó azonban a maga egyoldalú pártoskodásával ennek éppen az ellenkezőjét bizonyítja. Figyelmeztetni kellene Svájcot, hogy legyen tudatában felelősségének, — fejezi be cikkét a Corriere della Sera.

Az olasz osztagok átlépték a Kalamas-folyót

Valahol Olaszországban, nov. 7. (Stefani.) Az olasz főhadiszállás 153. közleménye:

Osztagaink átlépték a Kalamas folyót. Légierőnk is résztvevő a szárazföldi hadműveletekben; gépfegyvertűzzel és bombákkal támadta az ellenséges katonai berendezéseket a Janinától Kalibaki felé vezető útvonalon, Florina vidékén és a Prespa-tó környékén.

Légi alakulataink bombázták továbbá Volos és Patras kikötőberendezéseit, Larissa légi kikötőjét és pálvadvarát, Missolunghi, Zakintos és Methone katonai célpontjait, valamint Florina pályaudvarát, ahol jelentékeny tüzeket okoztak. Valamennyi repülőgépeink visszatért. Egy ellenséges

repülőgépet biztos tudomás szerint, egy másikat valószínűleg lelőttünk.

A valonai repülőter ellen végrehajtott ellenséges légitámadás során egy ellenséges gépet vadászaink lőttek le, egy másikat a tengerészeti légharító ütegek.

Egy Máltánál horgonyzó Sunderland típusú négymotoros ellenséges vízirepülőgépet vadászaink gépfegyvertűz alá vettek és szemelláthatóan megrongáltak.

Kelet-Afrikában az ellenség sorozatosan megisméltelt támadásai során jelentékeny veszteségeket szenvedett. A harc folyik. Légierőnk ismételt támadásokkal működött közre, amelyek során vadászgépeink hat Gloster típusú ellenséges repülőgépet lelőttek.

Négymillió dinár kár Bitolj bombázásánál

Belgrád, november 7. (Bud. Tud.) „Bitolj a mártírváros” — írja címében a „Politika” és megállapítja, hogy különösen a bitolji tisztí kaszinó szenvedett a bombázás következtében igen

nagy kárt. Bombák estek a rabbínatus épületére is. Minden bombázott épületben voltak áldozatok. A halálos áldozatok között van Varlé Vladisláv kapitány. A lap végül kije-

ember 7.

a házbir-
levő há-
házbérbe-
hó 1. és
a hivata-
ra között
(tési) osz-
lyiség, a
szemben)
ett nyujt-

irt nyom-
lent meg-
erezhető
nyig szóló
darabon-
enében.
hivatal a
kötelezett
elvezőket,
bevallási
a kive-
5 százalé-
ág előírá-

en egyes,
eles ház-
gy ingyen
etekről is
headni.

— a helyi-
litásán és
mek, fog-
sén kívül
1940. no-
nti, egész
(kézpénz,
lenszolgá-
tt közüze-
tatás, bíren fel-
mi díjak, által-
taladononál,
beviselésnél,
szintett has-

bevallást
égeket —
be voltak
az előző
tt feltétele-
ni. Viszont
llított be-
ntést nem
ól.

Adóhivatal.

őznap 50
eti hírd-
8-ig fel-
on: 21-52.

őska
tva ké-
u. 2.

1655

són vál-
42. Pan-
1627

eladná
beraká-
brázoló
zi kivi-
Meg-
hivatal-
1711

6
ő kony-
diéták.
zsef út
3-39.

Retor-
alat. —
iadásért
Nyomta
00. évé-
Grafikai
an, Fe-
ám.

1939 évi jutalékokat kérik a Világítási vállalati alkalmazottak

Csütörtökön délelőtt a Világítási Vállalat küldöttség kereste fel a polgármestert. A küldöttségben Bozó Jánosné, Bartha István és Fényes Dezső vettek részt. Arra kérték dr. Kölcsey Sándor polgármestert, járja ki számukra a minisztériumban azt, hogy a vállalattól nekik járó jutalékokat az 1939. évre adják ki. Ugyanis a vállalat régi szokás és tételes rendelkezések szerint az évi tiszta haszonnak bizonyos százalékát adja a munkásoknak. Ezt a százalékot az 1939. esztendőről még mindig nem kapták meg teljesen, csak a felét. Most aztán kérték a polgármestert, hogy járjon közbe ér-

dekükben, tekintettel arra, hogy már nemsokára az 1941. esztendőbe mennek át. A polgármester válaszában kijelentette, hogy ebben az ügyben már több ízben is eljárásnak indult, hogy a felét legalább kifizették az összegnek. A minisztériumnak az volt a felfogása, hogy a második felét csak a zárszámadás elfogadása után lehet kifizetni. Miután a dolognak ez a része már rendben van, mihelyt Budapestre utazik, újra interveniálni fog és reméli, hogy még karácsonyra megkapják a munkások az elmaradt összeget.

„Azért vagyunk itt, hogy több világosság legyen“ Ravasz László, Raffay Sándor és Járosi Andor beszédei az evangélikus lelkészek országos gyűlésén

Budapest, november 7. Az evangélikus egyházatársadalmi intézmények a fővárosban ideai közgyűlést tartották csütörtökön.

Az Evangélikus Papnék Országos Szövetségének közgyűlésén Kapi Béláné püspöknek közölte, hogy az EPOSZ hajdúszoboszlói gyógyháznak megépítéséhez a jövő évben hozzáfogunk.

A Magyarországi Evangélikus Lelkészségület istentiszteletén Fábián Imre esperes prédikált, majd közgyűlés volt. Ezen az ORLE képviselőjében, megjelent Ravasz László püspök-elnök is, az evangélikus püspökök közül pedig Kapi Béla és Túróczy Zoltán.

Raffay Sándor püspök mondti megnyitót. Szeretné, ha a visszakerült erdélyiekkel együtt újjáéledne a hazában az erdélyi lélek, amely a vallási és lelkiismereti szabadság törvénybeiktatásával olyan nagyszerű példát mutatott minden magyar nemzedéknek. Az evangélikusok egyetemes nemzeti értékét nem lehet számaránnyal mérni: a miskolci jogakadémia egyetlen főiskolája az egyháznak, óhajtják változatlan fentartását. — Pártpolitikával lelkészeknek foglalkozni nem helyes, mert minden elkülönülés gyengíti az egyházakat a nemzet érdekében végzendő munkáját.

— Igen hálás vagyok — mondotta Raffay Sándor —, hogy a Református Lelkészségületnek mindannyiunk által nagyrabecsült elnöke, Ravasz László eljött, gyengélkedése ellenére is.

Ravasz püspök azonnal felelt Raffay Sándor szavaira:

— Az ORLE legmelegebb testvéri köszöntését és áldáskívánását hozom a MELE mai közgyűlésének. Programunk a világosság: azért vagyunk itt, hogy több világosság legyen. Ez a program a szabadságnak, a lelkiismeret fejlesztésének, a rendnek, a fegyelmeknek és a nemzet építésének is programja. Mindenki-nek odanyújtjuk kezünket, aki ezt a nemzetet örökkévaló erkölcsi erők szolgálatával különbb, nemesebbé akarja tenni. Annyi dolgunk van, hogy magunkra is elég, de lelkünk annak megmondására indít, hogy bárkinek a nagy munkában segítségül odaállunk.

Még egyszer hosszán, megindultan éltették Ravasz Lászlót az evangélikus lelkészek, azután a visszatért erdélyi magyar evangélikus lelkészek nevében Járosi Andor kolozsvári lelkész, teológiai magántanár emelkedett szólásra:

— Abban a boldog és áldott szeretésben részesülhettem — mondotta —, hogy a református testvéregyház titlerv képviselője az összeomlás idején atyai szívvel fogadott engem, az evangélikus lelkész, a református testvéregyház kolozsvári fakultásán. A legnehezebb időben történt, hogy az erdélyi református egyház magára vállalta az ottani evangélikus lelkészek nevelését és pártfogolását. Amikor ezt cselekedte, voltaképpen az összes erdélyi evangélikusok gondozását vállalta el. Két felekezett, ime egymásra tudott találni ott.

A kormányzói biztos átadta a kormányzói kitüntetést 22 kárpátaljai közéleti férfinak

Ungvár, november 7. (MTI) Ungváron a kormányzósági palota üvegcsarnokában csütörtökön délelőtti nagyszámú előkelő közönség jelenlétében adta át Kozma Miklós kormányzói biztos Kárpátalja közéleti férfinak a kormányzói kitüntetést, amelyeket a 20 éves megszállás alatti magatartásukért adományozott nekik.

A kormányzói biztos magyar és rutén nyelvi beszédében bejelentette, hogy a Kormányzó Ur Öfömlétsége 22 kárpátaljai férfit kitüntetett. Valamennyit áldozatkész munkásságáért, akik az idegen uralom alatt a magyar nemzet érdekét szolgálták. Hangsú-

lyozta, hogy a kitüntetés nem csupán egyéni ügy, hanem főleg egész Kárpátaljának ügye. A kitüntetés tényével kapcsolatban foglalkozott Magyarország kormányzójának immár történelmivé vált alakjával. Részletesen ismertette életpályáját, amely állandó következetességgel vezette ahhoz a fagyar kormányzói méltósághoz, ahova a Gondviselés állította. Hangzottatta a továbbiak során Kozma Miklós, hogyha összehasonlítanánk bennünket Európa népei között, azt látjuk, hogy irigyelt nemzet vagyunk, amely erős barátokkal, erős hadsereggel rendelkezik. Gazdasági felkészültsége pedig jó megélhetést biztosít szá-

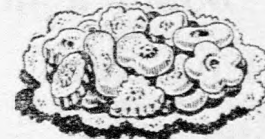
mára. Kárpátaljáról szólva, rámutatott arra, hogy a rutén nép csaknem ezer esztendeje osztályos sorsú testvére a magyarságnak.

A kormányzói biztos ezután átnyújtotta a kitüntetéseket. A kitüntetettek nevében a 80 éves öszhajú Melles Endre kanonok lépett elő és mondott őszinte köszönetet. Lelkes taps és eljenzés után Kozma Miklós kormányzói biztos közölte, hogy az elhangzott köszönetet tolmácsolni fogja a Főméltóságú Kormányzó Ur előtt, kérte őket, hogy álljanak ki továbbra is a magyar-rutén testvériség gondolatát mellett. Mélyítsék el a szeretetet a magyar hazához és hirdessék mindig és mindenütt: orbi et urbi, hogy a magyar nemzeti és rutén népi gondolat fedi egymást, hogy a két nép érdekei azonosak, hogy a rutén nép örökre a Magyar Szentkorona népe.

A kormányzói biztos beszédét a Főméltóságú Kormányzó Ur és a kitüntetettek együttes éltetésével fejezte be.

Az egybegyűlték ezután elénekeltek a magyar Himnuszt és ezzel a lélekemelő hazafias ünnepség véget ért.

Apró sütemény

Hozzávalók: 1 tojás, 25 deka liszt, 1/4 csomag Dr. Oetker-féle „Backin” sütőporral keverve, 6 deka vaj, 5 deka cukor, 1/4 csomag Dr. Oetker-féle vanillincukor, 1 deci tej, 1 evőkanál darált dió; díszítéshez kevés durvára vágolt dió.

Készítése: Fenti anyagokból tésztát gyúrunk. Kinyújtjuk, formákkal kiszaggatjuk, mindegyik közepét durvára vágolt dióval meghintjük és zsírozott tepsin szép pirosra sütjük.

Kívánságra receptkönyvet ingyen küld: dr. Oetker A. gyár, Budapest, VIII., Conti-u. 25.

Gépfegyveres harc szegedi rendőrök és két szülő- és testvérgyilkos között

Szeged, november 7. Egészen amerikai stílusú rablógyilkossáldozás tartja izgalomban Szeged környékét. — Három rablógyilkosság, testvér- és szülőgyilkosság, gépfegyveres harc rendőrök és a bűnösök között — olyan, mint egy rémregény.

Szerda este egy kislíu jelent meg a szegedi rendőrségen és bejelentette, hogy az egyik telepen, a mellettük levő házból orrfacsaró búz árad. A tulajdonosok a környék tudomása szerint nem voltak otthon, a kislíu kíváncsiságból közelítette meg a házat és ott az ajtó alól olyan szörnyű búz áradt felé, hogy jelentést tett a rendőrségen.

A rendőrség kiszállt a helyszínre és az ajtót feltörve az elutazottak hitt családtagokat: Ber a Mihályt, feleségét és Mária nevű leányát holtan találta az ágyban. A holttestek már teljesen meg voltak feketedve. Hamaro-

san megállapították, hogy rablógyilkosságnak estek áldozatul. A gyanu a halott két fiára irányult, akik egy fegyvergyárban dolgoztak Szegeden. Azonban a két fiú eltűnt.

A hajnali órákban rendőrségre levél érkezett, melyben a két fiú bejelentette, hogy a gyilkosságot ő követte el, azonban őket élve el nem fogják, mert fegyver van náluk. A nyomozás megállapította, hogy a gyilkosok egy tanyán rejtőznek. Riadóautó rohant a helyszínre. A fiúk tényleg ott voltak, azonban fegyverrel várták a rendőröket. A riadóautó gépfegyvere és a gyilkosok közötti tűzharc kezdődött, mely órákig elartott. Több óras tűzharc után halottak be a rendőrök a tanyára és ott az egyik gyilkost holtan, a másikat életveszélyesen megsebesülve találták. Az életben maradt gonosztevőt a szegedi klinikán ápolják.

Amerikai külügyi megbizottak tanácskozása Martinique-ban

Port of Spain, november 7. (KH) San Juanban, Martinique szigetén, az amerikai külügyminisztérium két képviselője jelent meg a szerdai nap folyamán. A két megbízott hosszán tanácskozást folytatott Bressol kormányzóval és a francia gyarmati közigazgatás más vezető tisztviselőivel is. A sziget előtt állandó orjáratot tart egy amerikai torpedóromboló. Hasonlóképpen teljesít azonos szolgálatot egy másik amerikai hadihajó Guadeloupe előtt. A „Chateau Thierry” nevű francia hadihajó kifutott a tengerre Trinidad felé.

Washington, november 7. Az újságírók szerdán kérdést intéztek Hull államtitkárhoz affelől, hogy a havannai határozatok lehetővé teszik-e Martinique sziget megszállását az Egyesült Államok részéről. A kérdéssel kapcsolatban az államtitkár a következő kijelentést tette: „Ezt a kérdést csak akkor válaszolhatnám meg, ha már megítéltem az ügyet minden vonatkozásában.” Ezzel egyidőben de la Haye francia nagykövet kijelentette

az újságírók előtt, hogy nem számol a közeli időben Amerika gyors cselekedetére a nyugati féltekén levő francia birtokokkal kapcsolatban. — Franciaország politikája ezekre a birtokokra vonatkozóan egyáltalán nem változott meg, — mondta a nagykövet.

Trinidad, november 7. (KH) R „Cuba” nevű francia óceánjáró szerdán kifutott a kikötőből franciaországi rendeltetéssel. A fedélzeten 1500 francia matróz tartózkodik. A szállítmány aranyrudakból és cukorból áll. A matrózokra vonatkozóan az a vélemény, hogy a martiniquei helyőrség tagjairól van szó, lehet azonban az is, hogy a sziget előtt horgonyzó francia hadihajók személyzetét szállítja haza a „Cuba”.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA HIRDETŐINKNÉL ESZKÖZLI A VÁSÁRLÁSAIT!

Hungária filmszínház
Telefon: 24-71 sz.
Ma először a legszebb francia film:
Schubert első nagy szerelmének megható története

Schubert Szerenád
(Dalol a szív)

Fősz.: Lillian Harvey és Louis Jouvet

VILÁGHIRADÓ:

Előadások: délután 5, 7, 9 órakor!

Formális ülés a Házban

Budapest, november 7. Ma délelőtt 12 órakor a képviselőház Tasnádi Nagy András elnökletével ülést tartott. Az ülés tárgya a további teendőkről való intézkedés volt. Az elnök bemutatta a tiszamajori kerületben megválasztott Várad László, valamint a nyírmadai kerületben megválasztott Boér Ágoston megválasztását. Boér a szabócsiszói lajstromon nyert mandátumáról lemondott. Ezután benyújtották a költségvetést tárgyaló bizottságok jelentéseit. Az elnök napirendi javaslatot tett, amely szerint a Ház legközelebbi ülését holnap délelőtt 10-kor tartja. A napirenden az 1941. évi népszámlálásról, a magyar-német hitelesítési, a magyar-német kiadási szerződésekről és a törvényhatósági bizottsági tagok meghosszabbításáról szóló javaslatok szakaszonkénti megszavazása szerepel.

A magyarországi unitárius egyház visszatért az erdélyi anyaegyházhoz

Kolozsvár, november 7. Egyházi képviselő tanácsülésre hívta össze tagjait az erdélyi unitárius egyház, az azon résztvevők a magyarországi, illetve Duna-Tiszamenti IX. unitárius egyházkerület képviselői is. Az unitárius egyház vezető férfiai előzetes értekezletre ültek össze, amelyen előkészítették egyházi képviselő tanács ülés anyagát. Megtárgyalták az időszerű kérdéseket, mindenekelőtt a Duna-Tisza menti unitárius egyházkerület visszatértét az erdélyi anyaegyházhoz. A történelmi ténytet a magyarországi unitárius egyház képviselői ünnepélyesen és hivatalosan is bejelentették. A huszonkét év után hazatért unitárius egyházról visszatértét örömmel vette tudomásul az anyaegyház, ugyanakkor kifejezte azt a fájdalmas érzését, melyet a bécsi döntés folytán szenvedett az erdélyi magyar unitárius egyház, hiszen egyházközségeinek csaknem felét veszítette el a döntéssel.

71 MILLIÓ PENGŐT FIZETETT KI TÁVALY AZ OTI

Budapest, november 7. Az Országos Társadalombiztosító Intézet november 17-én tartja rendes évi közgyűlését, amely elé az OTI igazgatósága hatalmas, több mint 400 oldalas jelentést terjeszt. A jelentésben foglalt számadatokból kitűnik, hogy az OTI a múlt évben összesen 71.969.864,32 pengőt fizetett ki az intézet tagjainak szociális gondozására. Ebből az összegből táppénzre 15.029.782,01 pengő, kórház, szanatórium és gyógyellátásra 12.570.586,24 pengő, Gyógy- és kótszerekre 5.795.046,69 pengő, Balzeseti járulékokra és végkielégítésre 8.031.702,94 pengő, öregségi, rokkantsági és özvegyeségi, árvaiaradékokra 3.513.622,39 pengő esik. Így az ügyvitelt ellátó alkalmazottak személyi járandósága 7.141.104,08 pengő, az orvosi költségek pedig 8.220.980,77 pengőre ruának. A legutóbbi 4 év során az OTI juttatott térítések összege nagyon számottevő emelkedést mutat, amennyiben 1936-ban a tagok szociális gondozására kifizetett összeg 56.395.447 pengőre, 1937-ben 60.887.092 pengőre ruogott, 1938-ban 64.584.045 pengőre és 39-ben pedig 72 millióra. (MTI)

Vígyszínház

Szellemes, fordulatos és kacagató a legremekebb magyar filmvígjáték:

Igen vagy nem?

Fős.: MURATI LILL, SZÖRÉNYI ÉVA, JÁVOR, PÁGER, Vaszary Piri, Mály Gerő.

**Hócsizmát!
Hócipőt!
Sárcipőt!
Sport cipőt!
Téli cipőt ajánlunk!**

**Nálunk nincs áruhiány!
Ránk mindig számíthat!**

KONTSEK CIPOUZLET

**Megütötte az első embert,
akivel találkozott,
de az — detektív volt**

Hajdúszoboszlón Barcza Gyula hajdúszoboszlói lakos, földműves nagy mulatságot csapott, húzatta a cigányt, folyt a bor, nagy volt a vigasság. A mulatság végén a kissé már italtos Barcza széles jókedvében kötekedni kezdett és azt mondotta társainak: — Azt az embert, akivel először találkozom az úton, nagyon megverem. A nőta is azt mondja: meghal, akit megütök... Amint az úton hazafelé tartott, szemközt jött vele egy férfi; ez volt

az első ember, akivel találkozott a kijelentés után. Barcza neki is ment a férfinak és kezelt rá emelni. — Azonban vesztére az, akivel találkozott és akit megtámadott, detektív volt, aki a támadás után riasztólóvést adott le. Barcza most már meneküléshöz látott, de a detektív, Stuppa György, hamarosan elfogta és előállította. Megindult ellene a büntető eljárás, hatósági közeg elleni erőszak miatt kerül majd a büntetőhatóságok elé. Barcza ittasságával védekezik.

November 17-én adják át az árvízszújtotta Hajdúszovát község első fölépített házát

Emlékező ünnepség színhelye lesz november 17-én Hajdúszovát község. A községben, mely a legjobban szenvedett az árvíz alatt, már felépítették a lerombolt házakat és kijavították a megromlott épületeket.

Egy felépített házat november 17-én vesz át a község és tulajdonosa és ez az átadás jelképezi egyúttal azt is, hogy

Hajdú vármegyében az árvíz által okozott károk megszűntek és a lerombolt házak helyébe mindenütt újak épültek.

A jelképes átadási ünnepségen részt vesz a kormány képviseletében vitéz Bonczos Miklós államtitkár, Tasnádi Nagy András, a kerület képviselője, míg a vármegyét Lossonczy István főispán és Rásó István alispán képviselik.

November 14—15-én városszerte gyűjtenek a cserkészek az „Erdélyért” akcióra

Csütörtökön délelőtt 11 órakor a vármegyeházán fontos értekezlet volt, melyen az Erdélyért való gyűjtési akcióterveit tárgyalták meg.

A megbeszélésen részt vett Lossonczy István főispán és Lossonczy Istvánné, dr. Kölcsey Sándorné, Kazinczy Gáborné, a szociális missziótársulat elnöknője, Minich Aurélné, a Füllérgylet elnöknője, Nagy Józsefné elnöknő, a Szent Erzsébet Egylettől, Uray Sándor egyházkerületi főjegyző, Kiss József tankerületi főigazgató és az előadó: Tatay Zoltán árvászéki elnök.

Az értekezlet az Erdélyért akció természetbeni gyűjtését beszélte meg. Megállapodtak abban, hogy november 14—15-én a Cserkészs

szövetség közreműködésével gyűjtést rendeznek.

Tizenkét körzetben 600 cserkész fogja végezni a gyűjtést és

lehet adakozni az akcióra bármilyen ruhát, cipőt, élelmet, könyvet, játékszert, sőt pénzt is.

A gyűjtő cserkészek igazolvánnyal lesznek ellátva, az adományokról nyugtát nem adnak, ellenben az adakozásokat hirlapilag fogják megköszönni és nyugtázni. Az adományokat azonnal eljuttatják az akció gyűjtőhelyére,

hogy minél előbb eljuthasson a sínylő erdélyi testvérekhez.

Ezzel a nagyszabású akcióval Debrecen is komolyan kiveszi részét a Föld-

**Magyar ruhát tökéletesen készít
Tóth Gábor Piac-utca 89.
Telefon 28-31**

Divatos és bélelt bőrkezttyük

Tóthfalussytól, Piac-u. 40

tóságú Asszony akciójában és megmutatja Erdélynek, hogy milyen szeretettel fogadják Debrecenben a hazatérő testvéreket.

Emlékoszlop-avatás a nagyvárad Vilmos huszárok laktanyájában

Nagyvárad, november 7. A Vilmos huszárlaktanya udvarán felemelő ünnepség keretében avatták fel és adták át Nagyvárad város közönségének azt az emlékoszlopot, amelyet a Nagyváradon állomásozó önálló huszárezred a saját kezdeményezéséből és eszközeivel emelt.

Az emlékmű egy szobortalapzatszerű építmény, amelyet a huszárezred a határerődítmények köveiből emelt. A talapzatba erősített árbócon nemzeti színű zászló leng, a talapzat homlokzatára pedig a huszárság jelvényét, a keresztbe tett kardot és karabélyt s a föléjük helyezett rohamsisakot erősítették.

Az első ünnepi szónok Schriffert Béla püspökhelynök volt. Utána a református egyház és társadalom nevében Varga Gedeon nyugalmazott esperes köszöntötte az emlékművet. A hadsereg nevében Bittó Dezső tábornok beszélt.

Végül a veterán Vilmos huszárok nevében vitéz Nadányi János tartalékos százados, Biharmegye jelenlegi alispánja mondott beszédet, aki parhuzamot vont az egykori Vilmos huszárok és a mai honvédszázadok között, akiknek emelkedett magyar lovas szelleme teljesen azonos.

Rendkívül nagy az érdeklődés az erdélyi színházi-est iránt

A debreceni úriasszonyok és úrilányok által rendezendő színházi est iránt hatalmas érdeklődés nyilvánul nemcsak Debrecenben, hanem a felszabadult magyar városokban is, így Nagyváradon, ahonnan többen szándékoznak Debrecenbe átköszni, hogy az estély műsorát megnézzék. Olyan terv is van már a rendezőség előtt, hogy a műsorral átmennek Nagyváradra és Szatmárra, sőt esetleg Kolozsvárra is.

A próbák serényen folynak és Torockai Oszvald s Delly Ferenc rendezők és Watty Margit táncnánő hatalmas munkát végeznek, mert állandóan nagy tömegeket mozgatnak a színen. Nagy érdeklődéssel várják Makkai Sándor egyetemi professzor megnívó beszédét. Makkai Sándor nemcsak tudós, de kiváló szónok is, mostani szereplése elé is nagy érdeklődéssel tekintenek.

A rendezőség felkéri azokat, akik a Méliusznál jegyeiket előjegyeztették, hogy azt ma estig váltásák ki, mert azokat a nagy érdeklődésre tekintettel a rendezőség tovább nem tarthatja vissza.

FELHÍVÁS

Felhívom a támogatásra szoruló munkanélkülieket, hogy nyilvántartásba vétel végett a városi szociális ügyosztálynál (Vágóhid u. 1.) jelentkezzenek. Debrecen, 1940. évi november hó 7-én. Polgármester.

**FERENC JÓZSEF
KESERÜVIZ**

HIREK

A Tiszántúli Független Ujság politikai napilap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen, Ferenc József út 49. szám. Telefon: 21-52.

Előfizetési ár: Egész évre 28.80, félévre 14.40, negyedévre 7.20, egy hónapra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

ÖGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

„Kigyó”, Mihalovics Jenő, Piac u. 31. „Tisza”, Jónap Aladár, Péterfia uca 61. „Csillag”, Beke Barna, Arpád tér 1. sz. „Szt. Háromság”, Homokkert, Szabó Kálmán u. 14. „Mátyás király”, Papp Gyula, Nyilastelep.

A főispán tárgyalásai Hajdú megye tűzdeléllátásáról

Lossoczy István főispán — mint megírtuk — a MÉP elnökválasztásra és minisztériumi megbeszélésekre Budapestre utazott. A főispán a minisztériumban tárgyalásokat folytatott a vármegye tűzifa- és szénellátására vonatkozóan is. Az illetékesek a legteljesebb támogatást biztosították a vármegye számára és az igényelt mennyiség egynegyedrészét már útra is indították. Az első részletet hamarosan követni fogja a többi is.

A debreceni református egyház gazdasági bizottsága csütörtökön délután ülést tartott, melyen folyó ügyeket beszéltek meg és a presbitérium elé érjesztendő tárgyakat tárgyalták.

A debreceni egyetem tanácsa a Horthy-egyetem évnívóján. A szegedi Horthy Miklós tudományegyetem tanévnyitói ünnepi közgyűlése, — mint már jelentettük — hétfőn délután lesz. A szegedi egyetemi ünnepségre meghívást kapott a debreceni Tisza István tudományegyetem is. A meghívás alapján a szegedi egyetemi ünnepségen a debreceni egyetem részéről dr. Mitrovics Gyula, az egyetem rektora és a négy dékán jelennek meg. A rektor és a négy dékán vasárnap este utazik el Szegedre.

Uj rendőrtisztek a debreceni kapitányságnál. Mint jelentettük, Vidaházy József fogalmazót Kisújszállásra, dr. Kiss Géza és Széchenyi Béla fogalmazógyakornokot Békéscsabára helyezték át. Az áthelyezett rendőrtisztek most foglalják el új állomáshelyüket. A belügyminiszter Szegedről Debrecenbe helyezte dr. Könyöky József rendőrtiszteknek és Selényi József rendőrkapitányt, akik az idegenellenőrző osztálynál teljesítenek majd szolgálatot.

A felnőttek vasárnapi iskolája 10-én délután 5 órakor kezd meg díjtalan előadássorozatot az iskolán kívüli népművelés keretében a görög katolikus elemi iskolában (Vigkedvű M. u. 4. sz.) — Az előadássorozatban világnézet, hungarológiai, időszerű történeti, pedagógiai, egészségügyi, ifjúságmozgalmi és gyakorlati közismereti kérdések szerepelnek, többnyire vetítettképekkel kísérve, a szórakozva művelődés elvének megfelelően.

A Csapó uccai tisztviselői bibliakör adománya a szegényeknek és az erdélyi akcióra. A dr. Soós Béla vezetése alatt álló Csapó uccai egyházi tisztviselői bibliakör 100 pengőt adományozott az egyházi szegényeknek és ugyanennyi pengőt az Erdélyért akcióra. Az erdélyi akcióra juttatott 100 pengőt már el is küldték Sulyok István erdélyi püspöknek.

A gótika és a róneszansz zenéjét ismerteti meg november 14-iki hangversenyén a Fiedel-trió

A Zenekedvelők Köre második bérleti estjének nemcsak nagy esztétikai nevezetessége lesz, hanem zenetörténeti szempontból is rendkívül tanulságosnak és élvezetesnek ígérkezik ez a koncert, amennyiben a Fiedel-trió régi képek és írások alapján rekonstruált eredeti hangszeresek szolnoki meg a XIV-XVI. századkorabeli muzsikát.

Igen nagy nyeresége Debrecen zenei életének, hogy a Zenekedvelők

Köre vezetősége nagy utánajárással megnyerte ezt a világhírű együttest, amely a világ minden nagy városában óriási sikereket aratott csodáshangú régi hangszereivel és nagyszerű, kifinomult művészetével.

Debrecen közönsége a rendkívüli sikerének ígérkező hangverseny iránt szokatlanul nagy érdeklődést mutat. Jegyek és a további hangversenyekre csontkábéletek már 1.20 P-s részletre is válthatók.

Diákjóléti értekezlet a kultuszminisztériumban. Tegnap délután a kultuszminisztériumból telefonon arról értesítették a debreceni egyetem rektori hivatalát, hogy pénteken délután a kultuszminisztérium egyetem ügyosztályán diákjóléti ügyekben értekezlet lesz. Erre meghívást kapott az egyetem rektora és dr. Bókay Zoltán, a debreceni egyetem Diákjóléti Bizottságának elnöke. Az értekezletre dr. Bókay Zoltán Debrecenből tegnap este már elutazott, míg a rektor Mezőkovácsházáról indult el Budapestre. A rektor ugyanis csütörtökön a csütörtöki napot Mezőkovácsházán töltötte.

Továbbra is némák maradnak az angol harangok. Amsterdamból jelentik: A belügyminisztérium parlamenti államtitkárához az alsóházban több képviselő kérdést intézett, nem volna-e lehetséges, hogy Angliában újból megszólaljanak a templomok harangjai. Az államtitkár kijelentette, hogy a harangok meghúzását biztonsági okból tiltották meg s ezek az okok még fennállanak.

Pápai zászlócskák a bánffyhungyadi sírokon. Bánffyhungyadi jelentik: Bensőséges ünnepség keretében tartották meg a reformátusok a reformáció emléknapiját. Az Igét T. Nagy János s. lelkész hirdette. A templomi ünnepi műsort szép szavak és énekszámok töltötték ki. Az ünnepség keretében adta át Czuczka Emma tanárnő azt a 300 kis selyem zászlót, melyet a pápai tanítóképzősök és gimnazisták készítettek és ajándékoztak a bánffyhungyadiaknak azzal, hogy a kis zászlókat a temetőben nyugvó hősihalottak és az 1919 óta elhaltak sírjaira helyezték a felszabadulás emléképpen. A zászlókat Bokor Márton lelkész vette át, tolmácsolva a bánffyhungyadiak halálját és köszöntét. A 300 kis zászlót aztán az iskolás gyermekek vitték ki a temetőbe, ahol a hősök sírjainál tartott szertartás után elhelyezték a sírokra. Ott lobog a pápaiak 300 kis selyemzászlója a bánffyhungyadi temető sírdombjain s hirdetik a magyar szívek találkozását; a Magyar Fellámadást.

MEGKÖTÖTTE MAR ÉLETBIZTOSÍTÁSÁT?

A városi uszodák forgalma. A nagyerdői uszodát az elmúlt hónapban 1884 felnőtt és 34 gyermek látogatta. A bevétel 2778.56 pengő volt, ami jelentékeny visszaesést mutat az előző évek október hónapi bevételeivel szemben. — 1939 októberben ugyanis 7640.28, 1938-ban 4930.64, 1937-ben 5355.06 pengő volt a bevétel. A népfürdő forgalma is jelentékenyen csökkent a múlt év októberi 13771-es látogatottsággal szemben 3566 egyén fűrdött a népfürdőben. Itt a bevétel 530.10 pengő volt.

A tan- és testnevelőkötelesek nyilvántartó hivatalához október hónapban 24 polgármesteri iktatási iskolaiügyi, 518 közigazgatási iskolaiügyi és 374 levéltári ügy érkezett. Testnevelési bírságból befolyt 141, iskolai bírságból 106.78 pengő.

A debreceni mezőrendészeti osztály októberben 144 darab vámrőlésre jogosító, 11 darab őstermelői, egy darab mezőgazdasági munkásigazolványt, 3 darab mezőgazdasági szolgálati cselédkönyvet, 13 darab OMBI biztosítási könyvet és 41 darab sajátnevelésű állatra vonatkozó nyilatkozatot állított ki.

Hol a boldogság mostanában? Ott, ahol pénz és vagyon van! Nagy vagyonhoz juthat könnyűszerrel, ha résztvesz a M. Kir. Államsorsjáték legközelebbi december 5-i húzásán, ahol kisorsolásra kerül főnyereményként 40.000 P és még sok kisebb, nagyobb nyeremény.

A debreceni közegészségügyi közgazdászhoz októberben 52 polgármesteri felelős mentőszállítási 11, köztisztviselő hivatali 22) és 173 közigazgatási ügydarab érkezett. Halvaszületett gyermek hullájának vizsgálatára vonatkozó halottkémi jelentés 16, megfelelő élelmiszer vizsgálatának jegyzőkönyve 14 érkezett. Kötelező hatóságú fertőtlenítés 32, fertőző betegszállítás 10, ágynemű fertőtlenítés 111, ruhanemű 524, egyéni fertőtlenítés 45 esetben történt.

Ügyvédi hír. Dr. Szöllös Dezső és dr. Szöllös László ügyvédek irodájukat áthelyezték a Piac u. 34. számú házba.

Csaknem huszonnyolcezer ügydarabot kézbesítettek Debrecenben az elmúlt hónapban. Debrecenben az elsőfokú közigazgatási hatóság keretében működő kézbesítő iroda ügyforgalma októberben 27.990 ügydarab volt. Ebből bírói ügydarab 3660, közigazgatási 8918, postahivatal által kiadva ajánlott és közönséges levél 7250, vidékről érkezett ügydarab 5185, népmozgalmi nyilvántartó hivatali személyi lap 350, adóhivataltól érkező ügydarab 2627 volt.

Magyaros kézimunkák, díszasztalok, lobogók, légóltalmi karszalagok és jelvények. Szent Anna u. 19. telefon: 32-41. Píró kézimunkaipar.

Baltával leütötték a táncmulatság rendezőjét. Nyírlóví községben nagy táncmulatságot rendezett az ifjúság. — Ezen a bálon Szaniszló András nyírlóvíi lakos mint rendező vett részt. — Éjjel egy órakor egy papi legény, akit Szaniszló András személyesen ismert, de a nevét nem tudta, kihívta a bálból. — Szaniszló nem volt hajlandó a hívásnak eleget tenni. A bál után történt a támadás. Szaniszló a tanító ház felé tartott, amikor valaki hátulról baltával leütötte. Szaniszló András eszméletlenül esett össze. Bevitték a tanító lakásba, ahol első segélyben részesítették, majd kórházba szállították. A kórház jelentése szerint Szaniszló András állapota életveszélyes, életbenmaradásához kevés a remény. Kihallgatása során nem tudta megmondani, hogy az a papi legény ütötte-e le, vagy mások támadták meg. A nyomozás folyik.

Zsidó istentiszteletek. A statusquo ante izr. anyahitközség templomaiban az istentiszteletek rendje a hó 8-tól 16-ig: Péntek este mindkét templomban 4 óra 5 perckor, szombat reggel 7, délelőtt a Kápolnási uccában 10, délután mindkét templomban fél 4, a Kápolnási uccában 4, este mindkét templomban 5 órakor — Köznapi mindkét templomban fél 7, este 4 óra 20 perckor. A Déak Ferenc uccában az istentiszteletek a téli imaházban tartatnak meg. A Kápolnási uccai templom fűtött Hitzsonoklat péntek este a Kápolnási uccában. Rabbiság.

Istentiszteletek az orth. izr. templomban. Péntek délután 4.05, szombat délelőtt 8, délután 3.30 órakor. Szombat kezdete péntek délután 3.55, vége szombat délután 5.05 órakor.

MEGKÖTÖTTE MAR ÉLETBIZTOSÍTÁSÁT?

A községháza betörője pálinka helyett tintát ivott. Az alsódomyai község házára az elmúlt éjszaka ismeretlen tettes behatolt. A betörő a vasrács nélküli községi hivatal egyik ablaküvegét betörte s belülről kinyitotta az ablakot, amelyen bemászott a község háza hivatalába. Az eddig még ismeretlen betörő minden asztalt és szekrényt feltört, az iratokat szétszórta a földre. — Eddigi megállapítások szerint az iratok közül nem vett el semmi. A betörő egy kis tévedésnek is áldozatul esett. A szekrényben való kutatás közben egy kis üveget talált, amelyről azt hitte, hogy pálinkás üveg. Az üvegből úgy látszik inni is akart s csak akkor vette észre, hogy az üvegből tinta van, amikor már egy kortyot a szájába vett.

Drága a szilva- és a barackpálinka. Az idei gyenge gyümölcsstermés és a magas borárak következtében az égetett szesz ára jelentősen emelkedett. A kisüstön főtt barackpálinka nagykereskedői ára literenként 8 pengőbe, a szilvapálinka 7.50 pengőbe, a borpárlat pedig 11-13 pengőbe kerül. A nagy áremelkedést a szilvának és a baracknak rendkívül magas ára okozta. Tavaly a kifőzésre került szilvát intervenció árán 7 fillérral vásárolták a pálinkafőzők, az idén pedig 30-40 fillérbe kerül a szükséges gyümölcs kilója. A barackpálinkánál a helyzet még rosszabb, borpárlat főzését pedig szinte lehetetlenné teszi a jelenlegi rendkívül magas borár.

Ötvenezer párisi kutya szomorú sorsa — a szárműzetésben. Egyetlen népszeres ragaszkodik talán annyira hazállataihoz, mint a francia. A párisiak ötvenezer kutyát vittek magukkal menekülésük során a bizonytalanságba. Sok közülük elmaradt az úton, voltak, melyeknek gazdájuk pusztult el, némelyiket elsodorta az országút áradata. Az elveszett kutyák egy ideig céltalanul és kétségbeesve barangoltak egyik faluból a másikba, elelem, hajlék után kutatva. A parasztok azonban előbb-utóbb megszánták a szterencsétlen állatokat s mindig akadt, aki befogadta portájára az árván maradt kutyát. A Kutya-barátok Országos Egyesülete most beadvánnyal fordult a közéletmelzési minisztériumhoz, kérve: engedélyezzen élelmiszerjegyet az ebek részére is.

Jól bevált a német műgumi. Berlinből jelenti az NST: „A német műgumi, a buna igen jól bevált az autókerekknél, mert tartósabb, mint a valódi gumi, de ezenkívül a cipésziparban is jó szolgálatot tesz, mert a talpbőrrel való takarékosság okából ezt a műgumi cipőtalpnak is felhasználhatják. A tiszta műgumból készült cipőtalp olyan jónak és tartósnak bizonyult, hogy szakkörök véleménye szerint a háború után sem veszti el népszerűségét, mert semmi más cipőtalp sem veheti fel vele a versenyt tartósság szempontjából.”

Romániából tilos élelmiszert kivinni. A román pénzügyminisztérium újabb felhívást bocsátott ki, amelyben ismételt figyelmet fordít a lakosságot, hogy élelmiszerek külföldre küldése tilos. Erre a figyelmeztetésre azért volt szükség, mert a tilalom ellenére sokan ismételt megkísérelték élelmiszercsomagok külföldre juttatását.

Csonkamaagyarország méhészete 54.000 embert foglalkoztatott és 550 ezer méhcsaládot számlált. A Felvidék, a Kárpátalja és Erdély hazatérésével jelenleg 70.000 méhész 760.000 méhcsaláddal gazdagítja az ország mezőgazdaságát. A méhészeti főleg a kisemberek foglalkozása s erre jellemző, hogy közülük 30.000 kishivatalnok, tanító, jegyző, pap és egyéb magántisztviselő, 40.000 ember pedig törpebírtokos és napszámberből élő. Ma már Magyarország évi méztermelése kb. 8 millió kilogram s ehhez járul még évi 60.000 kg méhviasz. Így hát mintegy 30 millió pengő az az összeg, amelyet a méhészeti, mint foglalkozási ág, megforgat az ország minden néprétegében.

A HAZAJA SORSÁT ELŐBBRE VINNI AKAROK SZIVESEN VESZIK ÉS KERIK A REPÜLŐBÉLYEGEKEKET

A radó hazárukt, séklben J kele meg ken hó.

H G B talo min koz Kül amé mé gón ez azo lak va ré m ge na ma la 18 leg díg lac há al me tö 5- re 10 be m m fe ki

1 H t t é s s á j é n n t s

1 H t t é s s á j é n n t s

1 H t t é s s á j é n n t s

1 H t t é s s á j é n n t s

enger felől áramló pávegő felsiklása folytán szén ma egész nap boros idő volt. A hőmérséklet 8, 9, a déli megyék emelkedett.

Iérsékelt északi, észak-nyugati helyen, főleg keleten. A magasabb hegyeken nyugaton kevesebb felkelt.

DV S B talo min koz Kül amé mé gón ez azo lak va ré m ge na ma la 18 leg díg lac há al me tö 5- re 10 be m m fe ki

1 H t t é s s á j é n n t s

1 H t t é s s á j é n n t s

1 H t t é s s á j é n n t s

1 H t t é s s á j é n n t s

1 H t t é s s á j é n n t s

Eső, köd

A Földközi tenger felől áramló páradús, meleg levegő felsiklása folytán hazánk nagyrészen ma egész nap borult, ködös, esős idő volt. A hőmérséklet általában 8, 9, a déli megyékben 10 fokra emelkedett.

Jóslás: Mérékelt északi, északkeleti szél, több helyen, főleg keleten még eső és köd. A magasabb hegyeken havazik. Nyugaton kevesebb felhő, a hőmérséklet alig változik.

HAZADÓKEDVEZMÉNY A TÖBBGYERMEKES CSALÁDOK UTÁN.

Budapest, november 7. (MTI) A hivatalos lap pénteki száma közli a pénzügyminiszter rendeletét a házadóra vonatkozó rendeletek módosítása tárgyában. Különösen fontos a rendelet 3. szakasza, amely az 1940. évi 22. tc. szociális természetű intézkedéseinek végrehajtásáról gondoskodik. Tudvalevő ugyanis, hogy ez a törvény adókedvezményt biztosít azoknak, akik a házukban levő egyes lakásokat többgyermekes családoknak, vagy kizárólag többgyermekes családok részére adják bérebe. Az előbbi esetben a miniszteri rendelet 5%-os adóörölést engedélyez. Az összbejáróvédelem után annak, akinek házában a háztartási alkalmazottak figyelmekívül hagyásával a lakók összes számának legalább 50%-a 18 éven aluli; ha a gyermekek száma legalább 60%-ot tesz ki, 6%-os, ha pedig a gyermekek száma 70%-ot meghaladja, 10%-os adóörölést engedélyez. A kizárólag többgyermekes családok bérházának nyilvántartott házakban a 18 éven aluli gyermekek számát lakásonként kell megállapítani és minden lakás házadójától külön-külön minden gyermek után 5-5%-ot kell törölni. Ki kell emelni a rendeletnek azt az intézkedését is, hogy 10 ezernél kisebb lélekszámú községekben fizetendő állandó házadó tétel alkalmazását 39 ennél nagyobb község, 19 megyei város, 5 törvényhatósági joggal felruházott város, tanyai telephelyére is kiterjeszti.

RADIO

Allandó műsorszámok hétköznapokon Budapest I. műsorán:

6.40: Ébresztő. Torna. 7.00: Hírek. Közlemények. Étrend. Hangplemek. 10.00: Hírek. 11.10: Nemzetközi vízállásjelentés. 12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés. 12.40: Hírek. 1.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 2.30: Hírek. 2.45: Műsorismertetés. 3.00: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 7.00: Hírek magyar, német és román nyelven. 8.40: Hírek és időjárásjelentés.

PÉNTEK, NOVEMBER 8.

Budapest I.

10.20 Sirályok szigetén. Előadás. 10.45 A téli fürdőkúrák. Felolvasás. — 12.10 Szabó Sándor heggedül zongorakísérettel. 12.55 Puky Judit zongorázik. 13.30 A Rákói Szalonzenekara. 15.20 Mit főzünk? Háziasszonyok beszélgetnek. — 15.25 Hangplemek. 16.16 Magyar helyesírás. Előadás. Utána: Ifjúsági közlemények. 17.15 Ifjúsági Énekkarok. — 17.40 Vidák József cigányzenekara. — 18.15 Sportközlemények. — 18.25 Nagyváradi hangképek az újr. magyar Szigligeti Színház megnyitása alkalmából. 19.20 Külföldi negyedóra. 19.30 A Filharmóniai Társaság hangversenyének ismertetése. 19.35 A Filharmóniai Társaság hangversenye. Közvetítés az Operaházból.

Budapest II.

17.15 A zöldkeresztes cukor és tej egyévi pályafutása. Előadás. 18.00 Hírek. 18.15 Gyorsirótanfolyam. 18.40 Mi minden történt ötven évvel ezelőtt? 19.00 Operatrészteltek hangplemezről. 19.30 Régi erdélyi iskolák. Előadás. 20.30—21 óráig: Pertis Jenő cigányzenekara muzsikál.

Romániába nem özönlenek újabb német csapatok

BUKAREST, november 7. (Stefani) A román kormány a leghatározottabban megcáfolja azt a külföldi rádióállomások részéről terjesztett hírt, amely szerint naponta újabb német csapatok özönlenek Romániába. Megjegyzik ezzel kapcsolatban, hogy a Romániában levő német csapatok száma nem haladja meg és nem

is fogja meghaladni a két kormány között a román hadseregnek német katonai küldöttség közreműködésével történő újjászervezése céljából előre meghatározott létszámot. Bejelentik egyébként, hogy rövidesen megkezdődnek a gyakorlatok a Romániának szállított új hadianyaggal. (MTI)

A házelnök teája az erdélyi képviselők tiszteletére

Budapest, november 7. (MOT) Tasnádi Nagy András, a Ház elnöke csütörtökön délután az országház kupolacsarnokában teát adott, hogy alkalmat nyújtson egyrészt a Ház tagjainak és a magyar közélet vezető személyiségeinek, másrészt az erdélyi képviselőknek az egymással való megismerkedésre. A teára hivatalosak voltak a Ház tagjai valamennyien, a felsőház most kinevezett erdélyi tagjai, a legfelsőbb állami funkcionáriusok, a követségek vezetői, a fővárosi vezetőség, több volt képviselő és a magyar élet sok más kiválósága.

A mintegy 456 főnyi vendégsereg gépkocsijai már egyneked 6 óra után gyülekeztek; az országgyűlés főkapujánál a kupolacsarnokhoz vezető fényesen kivilágított hatalmas lépcsőházban díszruhás és alabárdos palatőrök között vonultak fel a meghívott vendégek és a lépcső felső végénél Tasnádi Nagy András, a Ház elnöke fogadta őket Szinyei Merse és Törs Tibor alelnökökkel. Ott volt a miniszterelnök, a felsőház képviselőjében

Perényi Zsigmond báró alelnök, Bartha Károly honvédelmi miniszter, a pénzügy, a földművelésügyi, a kereskedelmi és iparügyi miniszter és az igazságügyminiszter, Werth Henrik gyalogsági tábornok, a honvédezerkar főnöke, a Ház tagjai csaknem teljes számban, továbbá, a minisztériumok vezető tisztviselői, az állami intézmények vezetői és a magyar közélet sok más előkelősége.

A vendégsereg a kupolacsarnokban gyülekezett, majd később a Dunára néző nagy díszterembe és a szomszédos termekbe vonultak, ahol teát szolgáltak fel. Az asztalok körül és sok álló csoportban hamarosan megindult az ismerkedés Tasnádi Nagy András, a Ház elnöke fáradhatatlanul foglalkozott vendégeivel, sorra járta az asztalokat és a beszélgető csoportokat. Kitűnő hangulatban, baráti feszelen beszélgetésben telt el az idő és 8 óra már jóval elmúlt, amikor az utolsó vendégek is eltávoztak az országgyűlés palotájából. (MTI)

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

Színházi napló

Az lhász-társulat szombaton felújítja Le hár Ferenc egyik legszebb operettjét, az Évát. Az Éva hosszú esztendő óta nem szerepelt a Csokonai-színház játékrendjén; címszerepe annak idején Timár Ilának volt kitűnő alakítása, Pipszit pedig Szilágyi Marcsa, majd Ferenczy Marianne játszották emlékezetes sikerrel. A szombati felújítás mutatkozik be az lhász-társulat új karmestere, Beck Miklós.

A nagyváradi Szigligeti-színház csütörtökön ünnepi előadással nyílt meg. A díszelőadáson az „Erzsébet” került színpadra, Tihanyi Vilmos rendezésében és Szathmáry Endre vezényletével. A főszereplők között számos jóismerős van: Sívó Mária, Jurik Ica, Jurik Julcsi, Kamarás Gyula, D. Kovács József.

Beleznai Unger István társulata — egybehangzó megállapítások szerint a legjobban megszervezett és legerősebb együttes — Pécsért jártak nagy sikerrel. A műsoron legutóbb a Denevér és a Mosoly országa kerültek színpadra. Radnóthy Éva, Török Rózsa, Lantos Ica, Laurisán Lajos, Szücs László, Kertész Dezső, Kormos Ferenc, Selmezy Mihály és Rajz János fellépésével. Az Unger-társulat bemutatta Asztalos Miklós Alterego című vígjátékát is s az előadásnak az az érdekessége hogy Radnóthy Éva, a kitűnő primadonna prózai szerepben is jelentős sikert ért el. A II. József császárt alakító B. Unger Istvánnal együtt.

Mészáros Béla társulata, mely szép eredménnyel játszik Nagybányán, a szatmári színi évadot 26-án nyitja meg a „Tokaji aszú” előadásával. Vitéz Tolnay Andor társulata hétfőn Kassa felszabadulásának emlékére a „Bánk bán” operát adja elő, a m. kir. Operaház tagjaival. — Vitéz Bánky Róbert társulata Miskolcon Galamb Sándor drámáját, a Sorompót mutatta be.

A kolozsvári Nemzeti Színházban a m. kir. Operaház legkiválóbb művészei foglalkoznak szerepelt. Hétfőn a „Rigoletto” kerül színpadra, kedden a „Tosca”. A két ünnepi este jelentőségét emeli az is, hogy a nyitány előtt fog felhangzani a magyar színesek himnusza, a Petőfi által írt „Színész dal”, amelyet Beder Sándor, a székely származású zeneszerző zenésített meg. Kiss Ferenc, a Színművészeti Kamara elnöke a legnagyobb örömmel rendelkezett úgy, hogy Beder Sándor ohajára éppen Kolozsváron — ahol 150 évvel ezelőtt a legelső állandó magyar színház megnyitotta kapuit és ahol az idegen elnyomatás alatt az erdélyi magyar újságírás hőskorában kisebbségi újságíró volt a zeneszerző — csendüljön fel először a magyar színészek himnusza.

A SZÍNHÁZ MŰSORA:

PÉNTEK: Aranykalász. SZOMBAT délután: Nagymama. Este: Éva. A) bérlet. VASARNAP délután: Marica grófnő. — Este: Éva. B) bérlet.

MEGVÁLTOZIK A DEBRECENI TANKERÜLET TERÜLETE

Budapest, november 7. (MTI) A Budapesti Közlöny legközelebbi száma közli a kormány 7780—1940. sz. rendeletét a magyar Szentkoronához visszacsatolt keleti és erdélyi országrészekben a közoktatásügyi igazgatás szervezetének megállapítása tárgyában. A rendelet a visszacsatolt területeken három tankerületet létesít. Marosvásárhelyt, Kolozsvárot és Szatmárnémetiben. Ezzel kapcsolatosan az eddigi beosztástól részben eltérően állapítja meg a debreceni és kassai tankerületek területét. Az új tankerületek is népoktatási kerületekre tagozódnak és gy-egy vármegye, valamint a vármegye határain belül eső törvényhatósági város területét foglalják magukba. A rendelet a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter által megállapítandó időpontban lép hatályba.

AZ ERDÉLYI BETÉTI OKMÁNYOK NOSZTRIFIKÁLÁSA

Budapest, november 7. (MTI) A Budapesti Közlöny ez évi november 5-i számában megjelent és közzétett 6720/1940. sz. rendelet ugyanúgy, mint annak idején a Felvidéken és Kárpátalján történt, elrendelte a visszacsatolt keleti és erdélyi területeken kibocsátott betéti okmányok nosztrifikálását, ami azt jelenti, hogy a takarékkönyveket, betéti könyveket s betéti lapokat megjelölés céljából a kibocsátó pénztétnél be kell mutatni.

Jugoszláv és török lépés a bolgár revíziós követelések miatt

Róma, november 7. (MTI) A Giornale d'Italia szófiai tudósítójának értesülése szerint jugoszláv és török részről eljárak a bolgár külügyminisztériumban és barátságos felhívást intéztek a bolgár kormányhoz, amelyben figyelmeztették arra, hogy tulságosan heves hangon követel bizonyos területi változásokat a Balkán-félszigeten. Tény az — írja a tudósító —, hogy a bolgár sajtó a legutóbbi események hatása alatt igen határozott hangon juttatta kifejezésre azt a véleményét, hogy bizonyos határokat a Balkán-félszigeten módosítani kell. Úgy látszik, hogy a bolgár kormány eléget akar tenni a török és jugoszláv kormány felkérésének, amely kormányokkal főképen az utóbbival igen korrekt kapcsolatot tart fenn és bizonyos korlátozó intézkedéseket léptetett életbe a sajtó terén.

LESZALLITOTTÁK A KÖZTISZTVISÉLŐK KÖLCSÖNKAMATJÁT.

A Közlöny közölte a kormányhoz emlékirattal fordult, amelyben többek között a köztisztviselők kölcsön összegének és a törlesztés idejének felemelését, valamint a kamat leszállítását kérte. A pénzügyminiszter értesítette a KANSZ vezetőségét, hogy a 7%-os kamatot 1940 november 1-től kezdve 6%-ra szállítja le.

Ismeretlen sebesült nőt találtak az uccán

Csütörtökön délután a K. Tóth utcán a járókelők egy eszméletlen öregasszonyt találtak. véres arccal, betört fejvel. Kiszállították a klinikára, azonban sem kiletét nem tudták megállapítani, sem azt, hogy sérüléseit hogy szerezte. A rendőrség megindította a nyomozást.

REJTÉLYES SEBESÜLT A MENTŐÁLLOMASON

Kovács János 27 esztendő cipész munkás, Kút ucca 98. szám alatti lakos csütörtökön délután bement a mentőállomásra. A vizsgálat megállapította, hogy súlyos zúzott sérülései vannak és agyrázkódást szenvedett. Arról azonban, hogy véletlen szerencsétlenség történt-e vele, vagy verekedés közben szerezte sérüléseit, nem volt hajlandó választ adni. Tekintettel arra, hogy agyrázkódása volt, a mentők kiszállították a sebészeti klinikára, ahol ápolásra fel is vették.

MEGKÉSELTEK A KOCSMÁBAN

Csobolyi József napszámos, Sámsóni út 69. szám alatti lakos csütörtök este a Kassa út 25. szám alatti kocsmában idógált. Állítása szerint, bár sokat ivott, semmi szóváltásba, vagy ilyesmibe nem keveredett, mégis egy előtte teljesen ismeretlen ember késsel megszurta a lapockája alatt. Tekintettel arra, hogy a szúrás nem ejtett rajta komoly sérülést, a mentők első segélyben részesítették és saját lábán távozott a mentőállomásra.

A HAZÁJA SORSÁT ELŐBBRE VINNI AKARÓK SZIVÉSEN VESZIK ÉS KÉRİK A REPÜLŐBÉLYEGEKET

